

BERGEN
KOMMUNE

Årsplan 2019 – 2020 Laksevåg barnehage

Forord

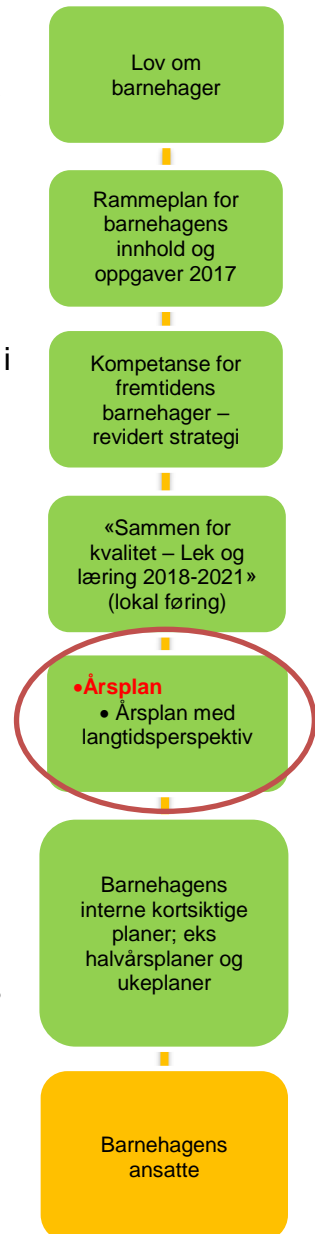
Bergen kommune har felles mal for Årsplan i kommunale barnehagene. Barnehagene utarbeider sine årsplaner ut fra en fastsatt ramme som samsvarer med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1.august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager i Bergen kommune trer etter planen i kraft 01.02.2018. Den beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for perioden 2018-2021. Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er *Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre*. Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to.

- **Årsplanen** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen har et tidsperspektiv på 1 år og den følger barnehageåret.
- **Årsplan med langtidsperspektiv** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplan med langtidsperspektiv inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet. Årsplan med langtidsperspektiv har et tidsperspektiv på 4 år og trer i kraft fra 01.01.2019.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Fagavdeling for barnehage og skole

Innhold

Forord.....	2
Innhold.....	3
Visjon og mål for kommunale barnehager i Bergen kommune	4
1.0 Barnehagens innledning	5
1.1 Struktur og organisering	5
1.2 Metodevalg.....	5
1.3 Kjerneverdier	6
2.0 Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring	6
2.1 Tilknytning	7
2.2 Lek	8
2.3 Læring	8
2.4 Barns medvirkning	9
2.5 Vennskap og felleskap	9
2.6 Mangfold	9
3.0 Barnehagens tema/prosjekt 2019/2020	10
3.1 Fagområder.....	
3.1.2 Matematisk kompetanse	11
3.2 Digitale verktøy	12
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	12
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	12
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging.....	12
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	13

Visjon og mål for kommunale barnehager i Bergen kommune

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

Laksevåg barnehage åpnet i 1949, så vi er en barnehage med lang historie. Vi er stolt av å være en barnehage med et stort mangfold. Vi skal være en barnehage for alle – med rom for den enkelte. En barnehage for alle er en inkluderende barnehage. Vi har respekt for ulikheter, og ser på mangfold som en ressurs.

1.1 Struktur og organisering

Laksevåg barnehage består av fem avdelinger, hvor den ene avdelingen er et eget hus. Dette huset ligger i Solhaugveien 13, og heter avdeling Solhaug. På denne avdelingen er det 15 barn i alderen 2-6 år, og tre voksne. På Storehuset, som ligger i Sverre Hjetlandsvei 17 er det to småbarnsavdelinger i 1.etg og to avdelinger i 2.etg med barn i alderen 2-6 år. På den ene småbarnsavdelingen er det for tiden 12 barn og 4 voksne, og på den andre er det 9 barn og 3 voksne. Oppe består avdelingene av 17 barn og 3 voksne. I tillegg har vi ekstraressurser i form av en stilling på grunn av høy andel flerspråklige barn. I år har vi en lærling. Vi har barn med spesielle behov som også utløser ekstra ressurser.

1.2 Metodevalg

Vi jobber etter en modell, Trygghetssirkelen (Circle of security). Den er en hjelp til å forstå hvordan barn gjennom sin atferd og følelser gir uttrykk for sine behov. Vi blir født med grunnleggende behov for trygghet og utforskning. Trygghetssirkelen hjelper oss til å forstå at barns selvstendighet og læring, ikke kan skje uten at barn har rett til å være avhengig av den voksne. Ingenting er så viktig som de voksnes evne til å inngå i positive, sensitive samspill med barna, evnen til å forstå barna innenfra og ha godhet for deres behov.

<https://www.barnehage.no/artikler/den-trygge-sirkelen/428658>

Vi bruker også Grønne tanker – glade barn. Det er et psykopedagogisk materiell rettet mot å stimulere barns tanke- og følelsesbevissthet. Det er en metode for å hjelpe barn til å utvikle gode holdninger til seg selv og andre. Tankene våre har stor kraft, og vi kan snakke oss selv opp eller ned. Som voksen er en av våre viktigste oppgaver å styrke barnas evne til å føre konstruktive indre samtaler, Da kan de gi seg selv støtte, forståelse og trøst. I tillegg gode råd om hva og hvem som kan være til hjelp. Dette er viktig lærdom å ha med seg videre i livet.

http://www.vfb.no/%C2%ABGr%C3%B8nne+tanker%2C+glade+barn%C2%BB.b7C_wtfl0_ips

1.3 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.»

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

- Barn trenger en oppmerksom voksen ved sin side som ser de og forstår hva de uttrykker.
- Vi må være lydhør for hvert enkelt barns behov.
- Vi legger til rette for at det enkelte barnet skal oppleve mestring.

1.3.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

- Omsorgsfulle relasjoner er grunnlaget for trivsel, glede og mestring.
- Vi møter barna på følelsene deres.
- Legger til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personale og barna i mellom.
- Viser godhet for barnet, barnet skal oppleve at vi vil det vel.

1.3.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

- Hvert enkelt barn skal oppleve at det er betydningsfullt, og viktig for fellesskapet.
- Hvert enkelt barn skal oppleve stolthet over egen kultur
- Hvert enkelt barn skal delta i små og større leke-fellesskap med andre barn.

2.0 Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

I lekefellesskapet legges grunnlaget for barnas vennskap med hverandre. Å få delta i lek, og å få venner er grunnlaget for barnas trivsel og meningsskapning med hverandre.

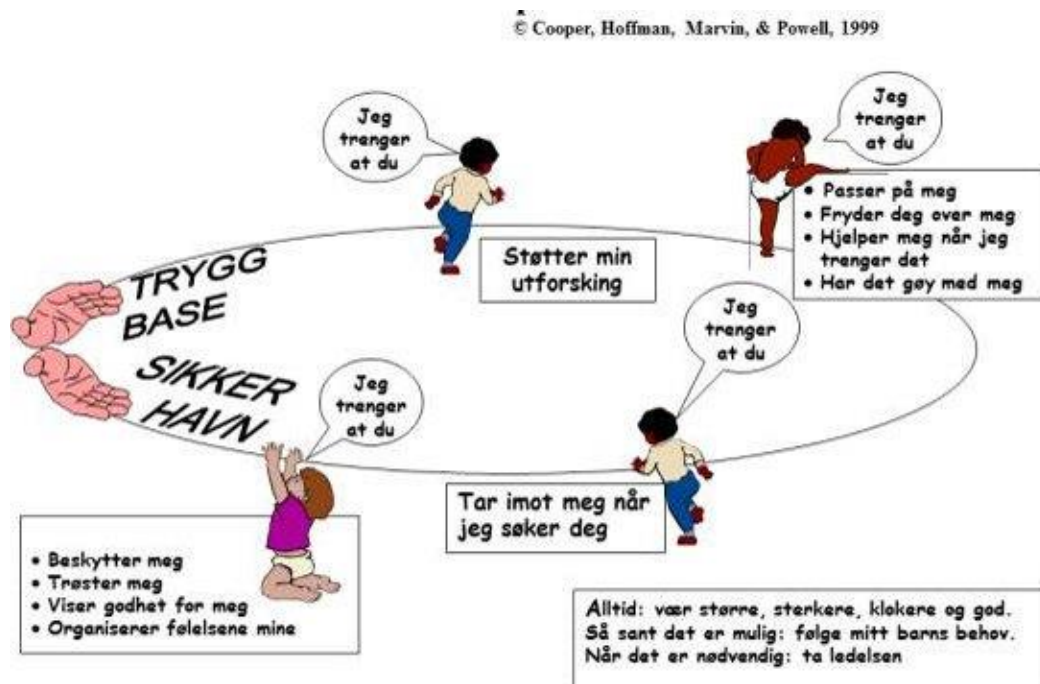
Barnas interesser skal ha betydning for hvordan vi planlegger innhold og forandrer lekemiljøet. Personalet må være oppmerksomme på de uttrykk barna kommuniserer. Det er viktig å se barnet som et individ, men også gruppen som helhet.

Personale organiserer smågrupper / lekegrupper for at alle barn skal

- bli sett og hørt
- oppleve trygghet
- oppleve aktivt deltakende voksne i lek sammen med barna

2.1 Tilknytning

- Mål: Barna skal få en god tilknytning til minst en voksen.
- Tiltak: Barna søker en voksen både når de utforsker og når de trenger omsorg, hjelp og støtte. Barna gir uttrykk for sine behov gjennom atferd og følelser.
- Tiltak: Voksne som er tilstede der barna er både i utforskning og når de trenger trøst.
- Tiltak: Tilpasse rutiner og dagen slik at nye barn får mulighet til å bli trygg og godt kjent med barnehagen, barn og personale.
- Tiltak: Personalet legger til rette for at barn og foreldre får tid til å bli kjent med barna og personalet når de bytter avdeling.
- Mål: Barna opplever gjensidighet og tillitsfullt samarbeid mellom foresatte og personale.
- Tiltak: Vi snakker sammen om både gode og vanskelige hendelser. Ved hente og bringesituasjoner deltar barnet i samtalen om barnehagedagen og deres opplevelser utenfor barnehagen.

Trygghets sirkelen

2.2 Lek

- Mål: Hvert enkelt barn skal delta i små og større leke- fellesskap med andre barn.
 - Tiltak: De voksne observerer, støtter og setter i gang lek, og hjelper barn inn i lek
 - Tiltak: Lekegrupper med ulike tema
 - Tiltak: Gi felles erfaringer og opplevelser slik at barna har noe felles å leke ut fra.
Tiltak: Skal vi leke en bok
- Mål: Hvert enkelt barn skal oppleve et stimulerende lekemiljø: nysgjerrige og engasjerte voksne som er tilstede, tilgjengelig materiell og utstyr, og små rom som innbyr til uforstyrret lek.
 - Tiltak: Det fysiske rommet legges til rette med kroker og smårom evt. tepper som avgrensar ulike typer lek, slik at barna ikke blir forstyrret av hverandre.
 - Tiltak: Den voksne må være engasjert, improvisere, og være en lekende voksen.
 - Tiltak: Jevnlig vurdering av det fysiske rommet for å vurdere om det gir muligheter for utforskning og langvarig rollelek.

2.3 Læring

- Mål: Gi utfordringer der innholdet gir mening og betyr noe for det enkelte barn.
 - Tiltak: støtte og berike barnas initiativ og undring slik at barna får tiltro til egne evner.
 - Tiltak: Sørg for at alle barna får varierte opplevelser, erfaringer og opplever mestring.
- Mål: Bruke hverdagssituasjoner til gode læringsarenaer.
 - Tiltak: Bruke måltid og garderobesituasjoner til å øve på ulike ferdigheter, selvstendighet, samhandling språk og matematisk kompetanse.
 - Tiltak: Vi deler barnegruppen i mindre grupper, og fordeler oss inne og ute. På den måten kan vi nå det enkelte barn og bedre se hva det enkelte barn er interessert i.

2.4 Barns medvirkning

- Mål: Hvert enkelt barn skal oppleve at det jeg mener og har behov for, blir tatt på alvor.
- Tiltak: være tilsted med barna, slik at vi fanger opp deres opplevelser, spørsmål og interesser.
- Tiltak: Sette av tid til samtale med barna om hvordan de opplever sin barnehagehverdag.
- Mål: Det skal være en god balanse mellom barnas medvirkning og temaer som er lagt til rette av personale.
- Tiltak: Være mer spørrende enn ledende, for å få tak i barnas tanker og meninger.

2.5 Vennskap og felleskap

- Mål: Barn skal erfare å være betydningsfulle for fellesskapet, og inngå i positive samspill med voksne og barn
- Tiltak: Støtte barn i samspill med andre slik at de danner vennskap som varer
- Tiltak: Gi barna demokratisk kompetanse. Det er f.eks. å se en sak fra flere sider. Det er et grunnlag for å se løsninger i en konfliktsituasjon.
- Tiltak: Forebygge, stoppe og følge opp ekskludering fra fellesskapet og mobbing.

2.6 Mangfold

- Mål: Hvert enkelt barn skal oppleve at de er viktig for fellesskapet
- Tiltak: Vi møter barna med varme, respekt og toleranse. Jfr Bergen kommune sine visjoner se *barnet, varme og inkluderende*. opplevelser/erfaringer av å mestre lek og samspill med andre barn
- Mål: Barna skal oppleve stolthet over egen identitet
- Tiltak: Vi snakker om likheter og forskjeller. Det at vi er ulike innebærer at vi har ulike behov. Når vi snakker, forklarer og undrer oss sammen, får barna kunnskap og forståelse.
- Tiltak: Vi bruker bøker, bilder og barns kunstuttrykk (dans, musikk, drama, billedkunst m.m.) for å synliggjøre mangfold
- Tiltak: Vi markerer samenes nasjonaldag, egne og andre kulturers høytidsdager.

3.0 Barnehagens tema for 2019 / 2020

ET GODT SPRÅKSTIMULERENDE MILJØ FOR ALLE BARN

Vi vil dele barnegruppene i smågrupper. I en liten gruppe blir barna sett, hør og får selv komme til orde. Det er lettere å bli trygg i en liten gruppe.

Vi vil bruke musikk og sang i språkarbeidet. Musikk gjør språket lettere og morsommere. Musikk stimulerer ulike sanser hos barnet. Når vi driver med musikk klarer hjernen bedre å ta imot og behandle språklyder. En dag i uken vil en voksen ha ansvar for musikkgrupper. Siste fredag i måneden har vi feles musikkamling. Stig van Eijk skal ha reggaeverksted for barna 3-6 år i løpet av høsten, og småbarns sirkel for de yngste 1- 2 år.

På hver avdeling skal sang, rim og regler være en stor del av barnehagedagen.

Vi vil også bruke metoden «Skal vi leke en bok» i språkarbeidet. Personalet fungerer som igangsettere til lekne inn- og utganger knyttet til en billedbok. Da er det lettere å sørge for at alle i barnegruppen blir introdusert for bokverdenen. Ved å bruke denne metoden kan vi inspirere til barnas egen lek, og samtidig bidra til språkutvikling. Å være sammen om felles kulturopplevelser skaper tilhørighet i gruppefelleskapet.

3.1 Fagområder

Personalet jobber tverrfaglig, og vil trekke inn de ulike fagområdene i tema-arbeidet gjennom året.

- Kommunikasjon språk og tekst
- Kropp, bevegelse mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

3.1.1 Språk som basiskompetanse

- Mål: Hvert enkelt barn skal oppleve glede ved å kommunisere med andre.
 - Tiltak: Vi setter ord på- og samtaler om alt barnet møter og ser.
 - Tiltak: Vi samtaler MED barna.
 - Tiltak: Vi gir opplevelser, samtaler og bearbeider i etterkant.
 - Tiltak: Vi leker med språket ved bruk av sang, sangleker, rim og regler.
- Mål: Styrke barnas ordforråd og begreper, slik at de får uttrykke følelser behov og tanker.
 - Tiltak: For å få god begrepsforståelse er det å få varierte erfaringer og opplevelser avgjørende, og disse må settes ord på av de voksne.
 - Tiltak: Sette ord på følelser og behov

3.1.2 Matematisk kompetanse

- Mål: Barna skal tilegne seg- og oppdage matematisk begreper og sammenhenger gjennom lek og aktiviteter.
 - Tiltak: Bruke formingsmateriell, spill, teknologi, leker og materiell som gir barna erfaring med klassifisering, sammenligning, sortering og logisk tekning.
 - Tiltak: Barna skal utforske og leke med tall, former plassering, orientering, tallforståelse, størrelse, vekt og mål.

Mønsterverksted

3.2 Digitale verktøy

Helt fra barna er små er IKT en naturlig del av barnas hverdag. Derfor er det viktig å utvikle digital kompetanse fra tidlig alder. Vi vil at barna blir aktive produsenter, i motsetning til passive konsumenter.

- Mål. Barna skal få kjennskap til bruk av digitale verktøy som pc, Smart Board og kamera. Bruken av digitale verktøy skal være med på å utvikle barns begynnende etiske bevissthet om eget personvern og rettigheter.
- Tiltak: Barna får ta del i fotografering med digitale kamera, og får ta del i prosessen med å legge inn bilder samt printe dem ut. .
- Tiltak: Bruke ulike programmer på pc til skrive- og tegne oppgaver.
- Tiltak: Få bruke Smart Board og prøve ut ulike aktiviteter der. De voksne skal være aktiv og deltagende sammen med barna.
- Tiltak: De eldste barna får kjennskap til kildesøk og hvordan man kan bruke nettet til å få kunnskap om ulike tema.
- Tiltak: Gjennom bruk av kamera og pc skal barna få en begynnende forståelse for nettvett og personvern. Barna er med på samtale rundt bruk av bilder, og barna må selv få sette grenser for hvilke bilder vi tar eller printer ut.

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

For å utvikle barnehagen som organisasjon må vi sikre at alle drar i samme retning. Målene må derfor være kjent og forpliktende for den enkelte. For barnehageåret 2019/ 2020 skal vi jobbe med Relasjonskompetanse og et godt språkmiljø for alle barn.

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

Vi skal være en barnehage som er i utvikling. Vårt mål er å være faglig oppdatert, og hele tiden reflektere over egen praksis. Det gjør vi ved å evaluere planer, og evaluere arbeidet som er gjennomført. Vi må jobbe systematisk, og reflektert på møter og planleggingsdager. Målet er å bedre kvaliteten i barnehagen slik at barnas utbytte av å gå i vår barnehage blir bra.

4.2.1 Dokumentasjon

Dokumentasjonsarbeidet skal skape grunnlag for refleksjon og vurdering. Det skal være en synliggjøring av barnas læreprosesser og av det som skjer i barnehagen. Gjennom et godt dokumentasjonsarbeid får barnehagen et godt grunnlag for å

justere, endre eller videreføre praksis. For å dokumentere årets fokusområde vil vi bruke praksisfortellinger og observasjon.

4.2.2 Vurdering

- Hele personalgruppen skal delta i vurderingsarbeidet, vi bruker avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager
- Metodene vi bruker: praksisfortellinger, observasjon, barnesamtaler og samtale med foreldre

4.2.3 Oppfølging

- Vi må reflektere underveis på hva som skjer i prosessene og om hva som er viktig for barnet og barnegruppen.
- Grupper på tvers en gang hver annen måned, i stedet for avdelingsmøter: dele erfaringer, lære av hverandre
- Informere foresatte gjennom månedsavisen og 3 mnd planer.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

- Foresatte får informasjon underveis gjennom månedsavisen og 3mnd planer.
- Få innspill til vurderingsarbeidet fra FAU
- Daglig kommunikasjon ved henting og levering
- Barnesamtaler

**Laksevåg barnehage
Sverre Hjetlandsvei 17
5161 Laksevåg**

Tlf 53034480 / 53039255 (avd Solhaug)

<https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/>

barnehager/laksevag-barnehage

e-post: laksevag.barnehage@bergen.kommune.no

**BERGEN
KOMMUNE**

